

ПРОТОКОЛ

№ 382

гр. П., 14.09.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – П., I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Минка П. Трънджиева
Членове: Венцислав Ст. Маратилев
Димитър П. Бозаджиев

при участието на секретаря Катя Т. Кентова
Сложи за разглеждане докладваното от Димитър П. Бозаджиев Въззивно гражданско дело № 20205200500625 по описа за 2020 година.
На именното повикване в 09:30 часа се явиха:

И на второ в 09:42 часа се явиха:

Жалбоподателят Н. Д. П., редовно призован, не се явява. За него се явява адв. А.Д., ред.уп. отпреди.

Ответник ГДПБЗН, редовно призован, не се явява законен представител. Явява се процесуалния представител юрк. С., ред.уп. от преди.

Адв. Д.: Да се даде ход на делото.

Юрк. С.: Да се даде ход на делото.

Съдът намира, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото, поради което и на основание чл. 142, ал. 1 от ГПК

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА СЕ ДЕЛОТО:

С Решение № 72/18.06.2020г., постановено по гр.д. № 964/2019 г. по описа на РС- П. са отхвърлени предявените от Н. Д. П., с ЕГН ***** от гр. П., ул. „Н.“ № 7, ет. 3, ап. 9, обл. П., против Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Министерство на вътрешните работи, с административен адрес: гр. С., ул. “П.” № 171А, представлявана от

Главен комисар Н.Н., искиове за заплащане на сума в размер на 1286 лв., представляваща неизплатено допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд през периода от 01.12.2016 г. до 01.12.2019 г., получен в резултат от преизчисляване на положения нощен труд съобразно въведената в НСОПЗ, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане на сумата и на обезщетение за забава в размер на 163лв., дължимо за периода от първо число на месеца следващ месеца, за който се дължи до 01.12.2019г.

Осъден е на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК, Н. Д. П., с ЕГН ***** от гр. П., ул.,Н.“ № 7, ет. 3, ап. 9, обл. П., да заплати на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ при Министерство на вътрешните работи с административен адрес: гр. С., ул. „П.“ №171А, представлявана от Главен комисар Н.Н., сумата в размер на 100лв.- юрисконсултско възнаграждение.

Против така постановеното решение е постъпила въззивна жалба от Н. Д. П., чрез пълномощника му адв.А.Д..

В същата се излагат оплаквания, че съдебния акт е неправилен, необоснован и незаконосъобразен. Искането е същото да бъде отменено изцяло, като предявените искиове бъдат уважени в уточнените размери, ведно със законовите последици- присъждане на сторените деловодни разноски пред двете съдебни инстанции.

Визира се, че РС-П. е възприел становището изложено в представената „писмена консултация“ от ответника, изготвена по нарочно възложена правна поръчка за обосноваване на становище на страна в процеса. Според същата положеният от въззивника нощен труд- във времеви интервал от 22.00ч.- до 06.00ч.- бил равен на 8 часа, поради което не следвало да се извършва приравняване с предвидения за това коефициент 1.143.

Намира се този извод за незаконосъобразен, постановен в противоречие на основните принципи и права, гарантирани, както с основния закон на страната, така и Кодекса на труда и Закона за държавния служител. В тази връзка се сочи, че времето от 22.00ч.- до 06.00 часа било времева рамка, в която полагания труд се счита за нощен, но не е реална продължителност на същия. Реалната продължителност на положеният нощен труд не следва да надвишава границата, предвидена в чл.140 от КТ, според който нормалната

продължителност на полагаеният труд през нощта е до 7 часа. Няма как да бъде дерогирано действието на общата разпоредба- императивната норма на чл.140 от КТ.

Сочи се, че при тълкуване нормата на чл.187, ал.1 от ЗМВР, тя не установява разрешена продължителност на труда през нощта- от 8 часа, а има предвид, че работните часове на положения труд през нощта не следва да надвишават 8 часа на всеки 24- часов период. Нормата не съдържа допустима продължителност на нощния труд и не въвежда различно правило за нормална продължителност на нощния труд от 8 часа.

Твърди се, че в нормата на чл. 188, ал. 2 от ЗМВР се съдържа изрична препратка към КТ. Част от тази специална закрила била изричната уредба в чл.140, ал.1 от КТ, съобразно която нормалната продължителност на работното време през нощта при 5- дневна работна седмица е до седем часа. В случая, съдът не е направил разлика между времевия интервал, в който полагаият труд се счита за нощен такъв и законово уредената максимална продължителност.

Предвид изрично уредената закрила, предоставена от КТ с която се ползват държавните служители означава, че нормалната продължителност на полагаия от тях нощен труд следва да бъде до 7 часа.

Приема се за безспорно, че въззивникът е полагал труд през нощта от 8 часа, при разрешени 7 часа, като този труд не е отчетен и заплатен като извънреден такъв. При сумирано изчисляване на работното време, нощните часове труд следвало да се приравняват към дневните /тъй като това е нормалната продължителност на работното време при подневното му отчитане-8 часа/. Това налага и съотношението 8:7 и съответно преизчисляването с коефициента 1.143- за определяне на броя на надвишените работни часове за съответния отчетен период- от което ще се прецени и налице ли е полаган извънреден труд при превишаване на нормата за триместър. В случая /тъй като работодателят не е прилагал този коефициент, работните часове, заложи в графиците му са в рамките на допустимото. След прилагането на този коефициент /каквото е нормативното изискване/ броят на отработените часове се увеличава, поради което се е стига до полагане на извънреден труд.

Сочи се, че прецизното тълкуване на нормата на чл.187, ал.1 и 3 от

ЗМВР води на извода, че тя не установява нормална продължителност на труда през нощта, а нормира обща продължителност на работното време при положен нощен труд. Нормата имала защитна функция по отношение на правото на служителя да почива в достатъчно дълъг период, след като част от работните часове на смяната му са отработени през времето от 22.00- до 06.00 часа, като и в този случай, съобразно броя отработени часове, не следва да се надвишава нормалната продължителност на работното време от 8 часа за всеки 24- часов период.

Изричната препратка на нормата на чл. 188, ал. 2 от ЗМВР - към КТ- води до прилагане на императивната норма на чл.140, ал.1 от КТ.

Твърди се, че през процесният период - нито в ЗМВР, нито в подзаконовите актове по прилагането му се съдържа алгоритъм за изчисляването на нощния труд. В този смисъл разпоредбата на чл.261 от КТ предвижда: „Положеният нощен труд се заплаща с увеличение, уговорено от страните по трудовото правоотношение, но не по- малко от размерите определени от Министерски съвет. Приема се, че такъв акт била НСОПЗ, издадена по силата на законова делегация.

Методиката, която следвало да се ползва при определяне на паричния размер на неотчетения и незаплатен от работодателя извънреден труд, получен чрез превръщане на реално отработените часове нощен труд- 8 часа при съобразяване на максимално допустимата продължителност на същия- 7 часа била тази на чл.9, ал.2 от НСОПЗ.

Преценката в коя част и съответно в какъв паричен размер действително положения нощен труд се явява извънреден такъв се свеждала до следното:

Извънредния труд представлява работа извън редовното работно време /чл.187, ал.5 от ЗМВР/. Така при разрешени 7 часа за работа през нощта- горницата до 8 часа през които служителят е работил би могла да се изчисли само чрез прилагане на коефициент.

Същите правила регулирали продължителността на работното време при работниците и служителите по трудово правоотношение, поради което не бил основателен доводът, че ползването на коефициента създава привилегия за служителите в МВР.

Сочи се, че съдът е постановил своя съдебен акт в противоречие с възприетата за меродавна правна логика- в Тълкувателно решение № 6/06.11.2013 г., постановено по т.д.№6/2012г. на ОС на ГТК на ВКС. В него е прието, че е недопустимо възприемането на диференциран подход спрямо служителите в МВР по отношение на редица техни права. Следователно ЗДСл намира субсидиарно приложение и при липса на изрична разпоредба в ЗМВР по определен въпрос.

На държавните служители в звената ГД „ИН“- към Министерство на правосъдието при абсолютно същия сменен режим на дежурства се заплащало преизчисленото с коефициент парично уравниване на действително отработените часове нощен труд след превръщането на нощните часове в дневни. За тази група държавни служители- съгласно чл. 16а, ал. 7 от ППЗИНС било предвидено: „Държавните служители от ГДИН и териториалните и служби получават компенсация за нощен труд съгласно Закона за МВР и ППЗМВР.“ Предвиден бил еднакъв законов режим, на който се подчиняват двете групи държавни служители и съответно се уреждат техните взаимоотношения по повод полагането на нощен труд .

Приема се, че първоинстанционният съд не съобразил и основни принципи и норми в правната уредба, съдържаща се в правото на ЕС-формираща трудовоправните отношения. Така ДИРЕКТИВА 75/117/ЕИО въвеждала принципа на равното третиране на работниците и служителите и забраната за дискриминация по отношение прилагането на основните начала на трудовото право.

В чл.157 от ДФЕС, т.2 било разписано, че: „под „заплащане“ се разбира обичайната, основна или минимална заплата или надница, както и всяка друга придобивка в пари или в натура, изплатена пряко или непряко от работодателя на работника за неговия труд. В т.3, изр. последно от чл.157 от ДФЕС е въведено задължението да се приемат мерки, обезпечаващи спазването на ПРИНЦИПА ЗА РАВНО ЗАПЛАЩАНЕ ЗА РАВЕН ТРУД ИЛИ ЗА ТРУД С РАВНА СТОЙНОСТ.“ Тези норми имали превес над норми от националното законодателство и съдът следвало да ги приложи с предимство.

В срок е постъпил писмен отговор от ответникът по предявения иск- Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ към МВР С..

В него се твърди, че съгласно чл. 46, ал. 2 от ЗНА, когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта. В случая се приема, че за уредбата на правоотношенията между страните бил приложим ЗМВР и издадените въз основа на него подзаконов нормативни актове. НСОПЗ бил подзаконов нормативен акт, издаден по приложение на КТ, поради което не може да се прилага нито субсидирано, нито по аналогия в случаите, когато е налице специална правна уредба и то регламентирана в нормативен акт с ранга на закон.

Твърди се, че, съгласно разпоредбата на чл.142, ал.2 от МВР, статутът на държавните служители по ал.1, т.1 от ЗМВР се урежда с този закон, като същите работят на сумирано работно време.

Счита се, че ЗМВР препраща към подзаконовият акт, в настоящия случай- Наредбата, която е издадена от министъра на вътрешните работи, на който законодателят е предоставил тази изрична законова делегация.

Твърди се, че тези служители имали специфични функции. За работещите на сумирано работно време служители по ЗМВР са установени 8-, 12- или 24-часови смени. В разпоредбата на чл. 142, ал. 4 от КТ е записано, че максималната продължителност на работна смяна при сумирано изчисляване на работното време може да бъде до 12 часа, като продължителността на работната седмица не може да надвишава 56 часа, а за работниците и служителите с намалено работно време - до 1 час над намаленото им работно време. Ищецът полага труд при работна смяна от 24 часа, а не 12 часа и същата е определена по ЗМВР, а не от КТ. Максималната продължителност на работното време за една смяна, определена в КТ е максимум 12 часа. Това само по себе си доказвало, че е несъвместимо да бъде прилаган КТ и НСОПЗ за служителите по чл.142, ал.1, т.1 от ЗМВР, тъй като техният статут е изключителен и различен от общия, като законодателят е съобразил това с разделянето на служителите по ЗМВР на три групи. Именно поради спецификата на работата на държавните служители по чл.142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, законодателят е установил по- голяма нормална продължителност на работното време на тази група служители от тези по КТ, която е обща и еднаква през деня, така и през нощта, а именно 8 часа. Прилагането и на НСОПЗ не е възможно по същите причини.

С оглед спецификата на служебните правоотношения на държавните служители в МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР били предвидени редица компенсаторни механизми, като допълнително възнаграждение за прослужено време /чл.178, ал.1, т.1 от ЗМВР/, размер на основния платен годишен отпуск /чл.189, ал.1 ЗМВР/, обезщетения за неизползван платен годишен отпуск (чл.234, ал. 1 от ЗМВР/, обезщетения за прекратяване на служебното правоотношение /чл.234, ал.1 от ЗМВР/, по-благоприятен режим на заплащане на извънредният труд по неговата продължителност- до 280 часа за година по чл. 187, ал. 5, 6 и 7 от ЗМВР и други. Тези служители не били поставени в по- неблагоприятно положение.

Твърди се, че видно от приложените и приети като доказателства платежни бележки, задължението на ответника за заплащане на положения нощен труд е напълно и своевременно изпълнено, а превръщането на часовете нощен труд в дневен такъв и приравняването им в извънреден е в противоречие с нормите на действащото законодателство и при уважаване на такава претенция ще се стигне до заплащане на труд, който реално не е положен.

Приема се, че ищецът не е обосновал и доказал претенцията си за заплащане на извънреден труд.

Сочи се, че дори и при прилагането на общите трудови норми, на чието съдържание ищецът се позовава да обоснове претенцията си е недопустимо преизчисляването на часовете нощен труд с коефициент 1,143 да служи за формиране на извънреден труд.

Приема се, че за работещите по трудово правоотношение, разпоредбите на НСОРЗ, на които ищецът обосновава иска си се прилагат едновременно с правилата за заплащане на нощния труд, т.е. при сумирано изчисляване на работното време, нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1,143 и за същите тези нощни часове се заплаща и допълнително трудово възнаграждение за нощен труд. В този смисъл се цитира Решение №14 от 27.03.2012г. по гр.д.№ 405/2011г., IVг.о. на ВКС.

Твърди се, че обратното решение, на което се позовава ищецът- при преизчисляване на часовете нощен труд с коефициент 1,143 получените допълнителни часове да се заплащат като своеобразен труд би поставило в по-неблагоприятно положение работещите по трудови правоотношения

спрямо служителите, чиито служебни правоотношения са регламентирани от ЗМВР.

Сочи се, че ЗМВР прави ясно разграничение между извънреден и нощен труд, като законодателят ясно разграничава извънреден от нощен труд, като възнагражденията за извънреден труд са посочени в закона, а тези за нощен труд- в заповед на министъра на вътрешните работи. Налице е позоваване със съдебна практика.

Искането е да бъде постановен съдебен акт, с който се отхвърли подадената въззивна жалба, като неоснователна и се потвърди решението на първоинстанционния съд, като правилно и законосъобразно. Прави се възражение за прекомерност.

Претендират се разноски за юрисконсултско възнаграждение.

С представена писмена защита с вх. №7763/30.09.20202 г. е направено искане за отправяне на преюдициално запитване, по което настоящата инстанция се е произнесла, като е спрял производството. След произнасянето на Съда на Европейския съюз по дело №С-262/23020г. настоящото дело е възобновено с определение под № 285 от 09.06.2022г.

Адв. Д.: Поддържам въззивната жалба.

Юрк. С.: Ние правим едно предложение за спиране на производството по съгласие на страните – по чл. 229, ал. 1, т. 1 от ГПК, ако колегата е съгласна, във връзка с очакваното от всички Тълкувателно решение, което се надяваме да излезе до края на годината, или поне в този 6-месечен срок.

Адв. Д.: Не съм съгласна да се спре производството по делото. Беше спирано делото във връзка с преюдициалното запитване. Излезе решението на Съда на ЕС, което беше изключително дългоочаквано от наша страна и се очакваше то да внесе малко повече яснота по въпроса, но това не се случи. Именно поради тази причина считам, че не следва да се спира производството по делото.

Юрк. С.: Практиката е много противоречива. Съдът намира, че във връзка с пълното изясняване на фактическата обстановка по делото, касае и спора по същество, имайки предвид и постановеното с Решение на СЕС от 24.02.2022 год. по преюдициално дело С262/2020г. приема следното:

В § 51 от Решение на СЕС от 24.02.2022 г. по преюдициално дело C262/2020г., съдът, мотивирайки първия преюдициален отговор, подчертава, че когато определят необходимото равнище на защита на здравето и безопасността на работниците, които полагат нощен труд, държавите членки трябва да следят да е гарантирано спазването на принципите на защитата на безопасността и здравето на работниците. Поради това те трябва да следят в полза на полагащите нощен труд работници да има други мерки за закрила под формата на ограничения в продължителността на работното време, по-високо заплащане, осигуряване на безплатна храна, ободряващи напитки или сходни средства, които да позволяват да се компенсира или да се ограничи влиянието върху организма на особената тежест на този вид труд, по-голямата и по-бързо натрупвана умора, подчертана и в Директива 2003/88, а съответно и да се съобрази естеството на нощния труд.

При мотивиране на втория преюдициален отговор в § 71 - 72 СЕС е дал насочващи пояснения за допълнителните проверки, които националният съд следва да извърши, а именно: следва да определи каква категория работници ползва общия правен режим по член 140 от Кодекса на труда и каква друга категория е изключена от обхвата му. Указал е, че ще трябва да се провери дали националният законодател е решил да изключи тази втора категория предвид в частност обективните характеристики на функциите, които изпълняват работниците от нея. Според СЕС последното е необходимо, тъй като запитващата юрисдикция е анализирала абстрактно категориите работници от публичния и частния сектор, без да представи на СЕС конкретни данни за работници от частния сектор, които се намират в сходно положение на пожарникарите и полицаите, и без да направи сравнение между тях, включително по отношение на приложимите за всяка от тези категории условия във връзка с нощния труд. СЕС е указал, че едва след такъв анализ може да бъде отговорено конкретно на въпроса дали различното третиране е обосновано, тоест дали се основава на обективен и разумен критерий. Посочил е, че различното третиране трябва да е свързано с допустима от закона цел и да е съразмерно (пропорционално) на тази цел.

Тези насоки изискват настоящият съд да направи изменение на доклада на делото, включвайки изрично в неговия предмет и въпросите, поставени от СЕС, чиито отговори ще предопределят крайните и решаващи изводи на

националния съд. Това налага и определението, с което е даден ход на делото по същество, да бъде отменено, след което въззивният съд да даде възможност на страните да изразят становище по двете относими обстоятелства, като и да представят доказателства в подкрепа на същите или да направят своите доказателствени искания.

По изложените съображения и на основание чл. 253 от ГПК Пазарджишкият окръжен съд

О П Р Е Д Е Л И:

УКАЗВА на страните по делото, че в своето решение въззивният съд ще извърши преценка дали е сходство в правната уредба на сходни длъжности с тази на ищеца в частния и публичния сектор по отношение на всички характеризиращи ги елементи, с оглед по-специално на предмета и целта на националната правна уредба, която установява съответното различие, както евентуално и на принципите и целите в областта, към която се отнася тази национална правна уредба, като се сравни и естеството на нощния труд.

УКАЗВА на страните, че до датата на съдебното заседание имат възможност да изразят своята позиция по очертаните по-горе спорни въпроси в писмени становища, както и да представят или поискат доказателства, по следните въпроси:

1. Какъв е пакетът от закрилни мерки (напр. формата на намалена продължителност на работното време, допълнително заплащане, предоставяне и осигуряване на безплатна храна, ободряващи напитки, предпазно облекло или други сходни придобивки), които позволяват да се компенсира или да се ограничи влиянието върху организма на особената тежест на нощния труд, полаган от ищеца, за да се гарантира защитата, безопасността и здравето на работниците, упражняващи подобна професия?

2. Кои работници от частния сектор имат сходни функции като тези на полицаите и пожарникарите, и каква защита на нощния труд ползват същите?

3. Какви съображения, наред с икономическите, са мотивирали промяната в нормативната уредба относно отчитането на нощния труд, полаган от държавните служители в МВР.

Съдът намира, че делото следва да се отложи за друга дата, поради

което

О П Р Е Д Е Л И:

ОТЛАГА и **НАСРОЧВА** делото за 12.10.2022 г. от 11:00 часа, за която дата страните уведомени.

Протоколът се изготви в съдебно заседание, което по делото приключи в 09:51 часа.

Председател: _____

Секретар: _____